

Negyedik lecke Önállóan élni

Tanári útmutató

A siker titka az, hogy ne próbáljuk elkerülni a problémákat, szabadulni tőlük, vagy elhúzódnunk előlük; inkább fejlesszük magunkat olyan szintre, hogy nagyobbak legyünk bármely problémánál. (T. Harv Eker)

A tanulók alaposan megismerhetik az önálló életmódot és a lakásbérletet azáltal, hogy tanulmányozzák és megismerik az önálló életmód pénzügyi kihívásait, bérleti szerződéseket, hitelezést és az önállóság sok más oldalát.

Pénzügyi tanácsokat a www.magymagnas.ro honlapon lehet találni.

Áttekintés

Amint a gyerekek nőnek, egyik közismert céljuk az önállóan való élés lesz, a függetlenség. Viszont az önálló élet kihívásai sokszor nagyban eltérnek az elképzeléseiktől. Ez a lecke egy jó adag valóságot ad a tanulóknak azáltal, hogy együtt tanulmányozzák az elköltözés költségeit, a bútor és különböző házi kellékek beszerzésének árát, valamint a lakásbérlet költségét is.

Mialatt felkészülnek az önálló életmódra, a tanulóknak újra megemlítjük a költségvetés készítésének fontosságát. Ebben a leckében arra biztatjuk a résztvevőket, hogy alaposan mérlegeljék a különböző havi költségeket. Ily módon megtanulják hogyan kell a költségvetésbe foglalniuk őket (*változó költségek*, amelyek nagyban függenek a fogyasztás mennyiségétől – szórakozás, vendéglő, nyaralás, és *állandó költségek* – pl. lakbér).

Amint a tanulók, általában egyetemre való bejutás után, elkezdenek bérelhető lakást keresni, sok tényezőt kell mérlegelni. Hol lakni, kivel lakni, megosztani-e vagy sem valakivel a szobát – ezek csupán a leggyakoribb kérdések.

Átfogó cél

Megértetni a tanulókkal az önálló életmóddal járó költségeket, gyakorolni a költségvetés készítését, amelybe legyenek be foglalva ezek a költségek is. Megismerni és értelmezni a bérleti szerződést, ennek tartalmát.

Célok lépésenként

- Elkészíteni egy költségvetést, amely magába foglalja a költözési költségeket, a lakbért, valamint a lakberendezéssel kapcsolatos kiadásokat
- Megérteni a bérlő jogait és kötelezettségeit
- Megérteni a tulajdonos jogait és kötelezettségeit
- Megismerni és megérteni egy bérleti szerződést

Tevékenységek

4-1 Mérd fel a szobád bebútorozásának költségét, kiindulva az alábbi helyzetekből:

- Tizenéves aki otthon lakik
- Huszonéves, aki önállóan él
- A tanulók mérik fel a jelenleg szobájukban található bútor és berendezés értékét
- Megbeszélni az eredményeket. Meghaladta a végösszeg a várakozásukat?

4-2 Számítsd ki egy teljes lakás/ház berendezésének költségét

- Megkérjük a csapatok minden tagját, hogy válasszanak ki maguknak egy szobát (nappali, háló, konyha, fürdőszoba)
- Minden csapattag utánajár annak, hogy mennyibe kerülne bebútorozni és felszerelni az illető helyiséget
- Kérjük meg a csapattagokat, hogy készítsenek egy rövid beszámolót a találtokról (tárgyak felsorolása, ezek ára, beszerzés forrása, a teljes szoba költség); ezután a csapat bemutatja az osztálynak a saját lakásának teljes költségét;

- Megbeszéljük a találtakat az osztállyal, valamint hogy miként lehetne csökkenteni a költségeket;

4-3 Költségvetést készíteni az önálló életmódra és az életszínvonal növelésére

- Felosztjuk az osztályt 2-3 tagú csapatokra, akik „szobatársak” vagy „házastársak” lesznek
- Ruházzunk fel minden tanulót egy valóság-hű jövedelemmel; mindenki kap egy üres költségvetési lapot;
- Minden csapattag kitölti a költségvetést, magába foglalva azokat a változó és állandó költségeket, amelyek az elköltözéssel és az önálló életmóddal járnak
- Megbeszéljük az osztállyal minden csapat költségvetését. Mennyi pénzre volna szükségük az elköltözéshez? Mennyi idő alatt takarítanak meg a pénzt? Miket foglaltak a költségvetésbe? Az adott jövedelmükkel és életszínvonalukkal mennyi ideig lennének képesek a költségvetés keretein belül maradni? Hányan foglalták bele a költségvetésbe a megtakarítást? Hányan számoltak előreláthatatlan eseményekkel? Hányan foglalták bele saját pénzügyi céljaikat?
- Készítsünk együtt egy új költségvetést, ami magába foglalja az elköltözést, szoba berendezését, megtakarítást, előreláthatatlan eseményeket, valamint a személyes célokat is

4-4 Elolvasni és értelmezni egy bérleti szerződést

- Osszuk fel az osztályt 3-4 fős csapatokra
- A csapatok beszéljessenek a bérleti szerződés feltételeiről, tartalmáról
- Közösén beszéljük meg a csapatok álláspontját, felfedezéseit. Meg szeretnének változtatni valamit? Hozzáadnának valamit? Aláírják a szerződést?

4-5 Kézikönyv írása a lakásokról és általános tudnivalókról

A tanulók kérdezzék meg a családjukat és ismerősöket :

- Mennyibe kerül egy lakás bérlése
- Hogyan oszlanak a költségek a lakó- és szobatársak között
- A szobatárssal való lakás mellett és ez ellen szóló érvek
- Hogyan kell elolvasni és értelmezni egy bérleti szerződést
- Mennyibe kerül bebútorozni egy lakást
- Hogyan kell költségvetést készíteni és ezt betartani

4-6 Lakások összehasonlítása

A tanulók kiválasztanak és összehasonlítanak különböző bérelhető lakásokat, a következők alapján:

- Helyezkedés
- Külső állapot és belső állapot
- Felszereltség és kellékek
- Pénzügyi vonatkozások

4-7 Negyedik leckéhez tartozó kvíz

Mibe kerül önállóan élni?

1. Gyakori havi állandó kiadások:
 - Lakbér
 - Autórészlet
 - Autóbiztosítás
2. Gyakori havi változó kiadások (ismétlés)
 - Élelem
 - Közösköltségek
 - Utazás (busz, vonat, üzemanyag)
 - Ruházat
 - Szórakozás
 - Személyes holmik

Beszélgetés, kérdés.
A tanulók kérdezzék meg a családban, ismerősöktől ezen kiadások mértékét.

Költségvetés készítése önálló életmódra

1. Mennyibe kerül a hálószoza berendezése?
 - Bútor
 - Szőnyeg
 - Ágynemű
 - Elektronikai kellékek
 - Egyéb
2. Mennyibe kerülne berendezni egy 2 szobás lakást?
 - Konyha
 - Nappali
 - Hálószoza
 - Fürdőszoba
3. Módoz a költségcsökkentésre
 - Használt bútorok
 - Adományok a rokonságtól
 - Használt holmik, amiket az apróhirdetésben találni
 - Egyéb

Beszélgetés.

4-1 tevékenység

4-2 tevékenység

Költözéssel járó költségek

- Teherautó bérlése, költöztető cég fizetése
- Az első havi bér kifizetése

Beszélgetés.

<ul style="list-style-type: none"> • Az utolsó havi bér kifizetése • Biztosíték fizetése (1-2 havi bér) <p>Szobatárs?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Érvek és ellenérvek • Életstílus • Hogyan oszlanak a költségek • Hogyan oszlanak a házi teendők • Egyéb szabályok 	<p>Beszélgetés.</p>
<p>Költségvetés készítése</p> <ul style="list-style-type: none"> • Személyes pénzügyi célok (rövid, közép- és hosszú távon) • Szükségletek és vágyak (személyes: pl. szép kilátás; munkahelyhez közel); • Jövedelem (jelenlegi, várható a köv. hónapokban, években) • Gyakoroljuk a költségvetéskészítést (lakbér, költözés, lakberendezés) 	<p>Beszélgetés.</p> <p>4-3 tevékenység.</p>
<p>Bérleti szerződés</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hogy néz ki egy általános bérleti szerződés és miket tartalmaz • Időtartam, bér, fizetés ideje • Különböző záradékok (ki fizeti a közköltséget, adót, biztosítást) • A tulajdonos és bérlő jogai, kötelezettségei <p>Milyen záradékot lenne jó belefoglalni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A lakással járó berendezés, felszerelés listáját • A tulajdonos szóbeli ígéreteit • Mennyit kell fizetni a szerződés megszegése esetén • Mi történik a kiköltözéskor tapasztalt károkkal 	<p>Beszélgetés egy bemutatott bérleti szerződés alapján.</p> <p>4-4 tevékenység.</p>

Kvíz – negyedik lecke

Igaz / hamis

1. h A villanyszámla állandó havi költségnek tekinthető.
2. h A biztosíték az első havi bért kell fedezze.
3. i Bérlelkor a szobatárs csökkentheti az anyagi terhet.
4. h Megtakarítani egy lakás/ház előlegének befizetésére rövid távú cél.
5. i A bérleti szerződés célja megvédeni a tulajdonos és a bérlő jogait.

Válaszd ki a helyeset

6. C A lakásbérlet gyakori változó havi költsége a:

- A. beköltözési biztosíték
- B. lakásbiztosítás
- C. villanyszámla
- D. lakbér

7. A D arra való, hogy fedezze a lakásban keletkező esetleges károkat .

- A. szóbeli megegyezés
- B. lakbér
- C. közköltség
- D. biztosíték

8. A(z) B gyakori költözési költségnek számít.

- A. biztosíték
- B. autó bérlete
- C. szerződés megkötése
- D. ingatlanadó

9. C Hosszú távú cél lehet:

- A. bérben lakni
- B. olcsóbb bérelt lakást találni
- C. saját házában lakni
- D. más szobatársat keresni

10. A tulajdonos és bérlő közötti megegyezést D -nek nevezzük.

- A. havi bér
- B. biztosíték
- C. lakásbiztosítás
- D. bérleti szerződés